МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ОТРАСЛОВА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

ПО

ФУНКЦИОНАЛНО ПРОГРАМИРАНЕ УЧЕБНА ПРАКТИКА ПО: ФУНКЦИОНАЛНО ПРОГРАМИРАНЕ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 481 "КОМПЮТЪРНИ НАУКИ" ПРОФЕСИИ: 481030 "ПРИЛОЖЕН ПРОГРАМИСТ"

София, 2017 година

І. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по "Функционално програмиране" е предназначена за специалности:

4810301 "Приложно програмиране"

Курсът цели да даде различен поглед върху програмирането чрез принципите на "функционално програмиране".

Учебното съдържание в програмата е структурирано в шест раздела.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА

Обучението по предмета има за цел да даде основните идеи, принципи и понятия във функционалното програмиране. Курсът е подготвен така, че да изгради всички нужни умения, за да може ученикът да пише функционален код във всекидневната си работа без значение от езика, който използва.

ІІІ. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми. За всеки раздел в програмата е определен минимален брой учебни часове. Учителят разпределя броя учебни часове за нови знания, упражнения и оценяване, при спазване изискванията за минимален брой часове по раздели.
- 2. Разликата между броя на учебните часове в учебния план и общия минимален брой, предвиден в учебната програма определя резерва часове. Те се разпределят по теми в началото на учебната година от учителя.

3. Раздели:

Nº	Наименование на разделите	Минимален брой часове теория	Минимален брой часове практика
1	Мотивация зад функционалното програмиране	1	1
2	Функции и стойности - дефиниции и понятия	3	3
3	Програмиране без променливи и цикли. Решаване на задачи с рекурсия. Видове рекурсия	5	5
4	Работа със списъци във функционален език. Понятие за cons / head & tail. Рекурсивни функции върху списъци	6	6

5	Понятие "функции от по-висок ред". Запознаване с анонимни / lambda функции	10	10
6	Затваряне на състояние във функция - closures	2	2
Общо минимален брой часове		27	27
Резерв часове		2	2
Общ брой часове		29	29

IV. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

Раздел 1. Мотивация зад функционалното програмиране

- 1. Понятие за "странични ефекти" в програмирането и проблеми, които създават
  - 1.1. Входно / изходни операции от различен тип конзола, файл, база от данни, мрежа
- 2. "Състояние" (state) на програмата
  - 2.1. Глобално и локално състояние
  - 2.2. Приложения

Раздел 2. Функции и стойности - дефиниции и понятия

- 1. Дефиниция за "функция"
- 2. Дефиниция за "чиста функция". Връзка със състояние и странични ефекти
- 3. Дефиниция за стойности на функция
- 4. Функции като стойности на функция ("first class" функция)
- 5. Въвеждане на понятието за рекурсия и създаване на основни рекурсивни функции (fact, fib, etc.)
- 6. Упражнение: писане на чисти функции
- 7. Упражнение: използване на first class функции
- 8. Упражнение: писане на рекурсивни функции

Раздел 3. Програмиране без променливи и цикли. Решаване на задачи с рекурсия. Видове рекурсия

1. Осъзнаване, че рекурсия + аргументи на функции = цикли + променливи

- 2. Въвеждане на понятието "опашкова рекурсия" и свързване с идеята за цикъл
- 3. Упражнение: решаване на задачи с рекурсия
- 4. Упражнение: разписване на цикъл с рекурсивна функция

Раздел 4. Работа със списъци във функционален език. Понятие за cons / head & tail. Рекурсивни функции върху списъци

- 1. Head / tail / empty за рекурсивно обхождане на списък
- 2. Пресмятане на дължина на списък
- 3. Създаване на списъци чрез рекурсия
- 4. Упражнение: писане на рекурсивни програми за обработка на списъци във функционален стил
- 5. Въвеждане и извеждане на числа от конзолата.
- 6. Работа с променливи и данни
- 7. Оператори, пресмятания и числени изрази.
- 8. Практически задачи

Раздел 5. Понятие "функции от по-висок ред". Запознаване с анонимни / lambda функции

- 1. Изграждане на абстракция чрез функции, които приемат като аргумент други функции и връщат функции като резултат
- 2. Изграждане на основни функции за изчисления в/у списъци map, filter, reduce
- 3. Използване на анонимни функции при работа с map / filter / reduce
- 4. Упражнение: имплементиране на филтриращи, трансформиращи и агрегиращи функции от по-висок ред.
- 5. Упражнение: използване на филтриращи, трансформиращи и агрегиращи функции от по-висок ред

Раздел 6. Затваряне на състояние във функция - closures

- 1. Дефиниране и използване на функции с вътрешно състояние. Понятие "closure"
- 2. Упражнение: дефиниране и използване на closures

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

Каквото пише в ДОС?

Покрива

VI. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

Програмата е разработена от:

1. Радослав Георгиев, https://hackbulgaria.com, https://hacksoft.io

Програмата е обсъдена, коригирана и оформена от експертна група към Национална програма "Обучение за ИТ кариера" към МОН с представители на БАСКОМ, БАИТ, ИКТ клъстер и Българска аутсорсинг асоциация в състав:

- 1. д-р Стела Стефанова, ТУЕС към ТУ, София
- 2. д-р Никола Вълчанов, Програмиста, ФМИ към ПУ, Пловдив
- 3. д-р Светлин Наков, СофтУни, София
- 4. Любомир Чорбаджиев, ТУЕС към ТУ, София
- 5. Веселина Карапеева, ОМГ "Акад. К. Попов", Пловдив
- 6. Ангел Георгиев, СофтУни, София
- 7. Ивайло Бъчваров, HackSoft, HackBulgaria, София
- 8. Мирослав Миронов, Мусала Софт, София
- 9. Владимир Начев, ЕРАМ, София
- 10. Димитър Димитров, БАИТ, София

VII. ЛИТЕРАТУРА

- 1. Hal Abelson's, Jerry Sussman's and Julie Sussman's Structure and Interpretation of Computer Programs, MIT Press, 1984; ISBN 0-262-01077-1, https://mitpress.mit.edu/sicp/
- 2. Miran Lipovača, Learn You a Haskell, No Starch Press, ISBN-13: 978-1-59327-283-8, http://learnyouahaskell.com
- 3. Paul Chiusano, Rúnar Bjarnason, Functional Programming in Principles with Scala, Manning Publications, ISBN-13: 978-1617290657, https://www.manning.com/books/functional-programming-in-scala